



Haaga-Helia

Ammatillinen opettajakorkeakoulu

Opiskelijan oppiminen työpaikalla, opettajan ja työpaikan yhteistyö

Mika Saranpää,

koulutuspäällikkö,

Haaga-Helia ammatillinen opettajakorkeakoulu





Pari perusnäkökulmaa, jotka kertovat asenteen

- Työssä ei opita vain yhtä työtä, vaan opitaan oppimista
- Yhtäläillä työssä kuin koulussa on mahdollista sivistyä – tai sitten ei
- Työssäoppiminen edellyttää henkilökohtaistamista





Ja vielä kertomus työpaikan edustajalta:

"[...] meille päädyttiin ehdottamaan sitä, että jos nää oppilaat, jotka melkein putoo kärryiltä, tulis meille opiskelemaan.

Mä aattelin, et ne oppilaat vois ite valita, et ketkä halua tulla työssäoppimaan. Niin se vähän niinku kaatu siihen se yhteistyö."





Case -tutkimus työssäoppimisesta (HOT – hyvä ohjaus työpaikkaoppimisessa, 2015-2016)

- Tekijät yliopettaja Henna Heinilä ja lehtori Virve Vainio
- Kohde työssäoppimisen ohjaamisen ideat ja käytännöt sosiaali- ja terveysalalla sekä autoalalla
- Erityiseksi kohteeksi asetui työelämäyhteistyö
- Diskurssit tutkittavina: ajattelun ja toiminnan tai puheen ja tekemisen yhteisvaikutuksena syntyvät merkitysrakenteet





- **Pitää olla yhteinen kiinnostuksen kohde, jotta yhteistyö toimii. Tätä tukevat:**
 - Halu mennä, lihallisesti, yhteistyöhön (Puh-elin ei ole elin!)
 - Järjestelmät, rakenteet ja prosessit, jotka yllyttävät menemään
 - Ja kun mennään, ei mennä opettamaan, vaan yhdessä tutkimaan, etsimään kohdetta
 - Ei mennä lomakkeilla, vaan kiinnostavilla asioilla (esim. asiakastyön laatu)





Haaga-Helia

Ammatillinen opettajakorkeakoulu

”Työpaikkaohjaajakoulutuksessa oli syntynyt illuusio siitä, että eri osapuolet olivat tuottamassa arviointilomakkeeseen kytkeytyvää merkitysketjua. Arviointilomake ei todellisuudessa ollut aito työelämäyhteistyön merkittäjä, se oli vain merkittäjä koulun auktoriteettiaseman turvin.”

Heinilä & Vainio, 2016





- **Tulee säilyttää jännite yhteistyössä. Tätä tukevat:**
 - Yhteistyö on tulevaisuusorientoitunutta
 - Yhteistyö on yhdessä kehittävää ja uutta luovaa
 - Yhteistyö tunnistaa omistajuuksia, mutta rakentaa yhteisomistajuutta
 - Yhteistyö on nyt, siis ei haikailua menneisiin: "kyllä ennen oli opettajilla mukavaa ja hommat sujuivat...", "kyllä silloin kun minä olin opiskelijana..."
 - Yhteistyössä ilmenevät kelluvat merkitsijät, joissa syntyy positiivinen ja dynaaminen yhteys toimijoiden välille





"[...] korvikekohdediskurssiksi voidaan laskea keskustelu resurssien vähyydestä, sillä sen kautta ei synny ratkaisua varsinaiseen kysymykseen. Korvikekohdediskurssi ei myöskään täytä hegemonisen diskurssin kriteereitä, sillä yhden ammattiryhmän työn organisointi ei ole muita tahoja kiinnostava merkittävä eikä näin ollen siitä voi syntyä yhteistä diskurssin kiinnekohtaa."

Heinilä & Vainio, 2016





Miten siis tuotetaan maailma, jossa niin opettajat kuin työpaikat ovat oppimassa?

- **Omistajuus on yhteinen, ei koulun ja opettajien**
 - Valta on jaettava, vastuita molemmilla
 - Byrokratian ja valvonnan purkutalkoot (oho!)
 - Hallinnantarpeesta oppimisen haluun - asennetyö
 - Koulun rakenteet ja prosessit ohjaavat työpaikoille, eivät pidä koulun seinien sisällä (osaamisperustaisuusstrategiat vs. koulutoiminta)





Haaga-Helia

Ammatillinen opettajakorkeakoulu

Lämmin kiitos!

